

מוגש לתלמידי הדרום באהבה

טכנולוגיה וחברה שיעור מספר 3: איש איש וביתו

תחילה... חושבים ביחד

לכל אשר יפנה, בכל עונה, כאשר הוא ער וגם כאשר הוא ישן, הצב נושא את השריון העוטה את גופו (כלומר את ביתו) על גבו.

תוכלו להתבונן [בצבים המצויים בישראל](#).

- **שערו:** מה מעניק לצב השריון העוטה את גופו? _____
- **השוו:** אילו דברים שמעניק "ביתו" של הצב לצב, מעניק לכם ביתכם? _____
- **תארו:** איזה תפקיד יש לבתים בחייהם של האנשים? _____

סיפור המעשה...

עוברים דירה

בוקר אחד, לפני שיצא לעבודה, אמר אבא לטל ולגל: "בעוד שבועיים אנחנו עוברים לדירה חדשה. אתם תצטרכו לעזור לאימא ולי. למשל אתם תצטרכו לארוז את החפצים שלכם לקראת המעבר". אבא השאיר את טל וגל בחדר נרגשים מאוד.

הם החלו לשאול זה את זה שאלות שלא היו להם תשובות עליהן. "לאן נעבור?", "איזה מקום זה יהיה?", "באיזה אזור בארץ נגור?", "האם יהיה לכל אחד חדר משלו?"... עוד הם מדברים ואמא נכנסה לחדר וסיפרה להם את כל מה שרצו לדעת.

מוגש לתלמידי הדרום באהבה

1. **שערו:** מדוע אנשים מחליטים לעבור לדירה חדשה? (בתשובתכם השתמשו במילים צורך, בעיה פתרון): _____

2. **איספו מידע:** חפשו בעיתונים שלוש מודעות שונות של מכירת דירות ובתים. מה מציעים המוכרים לקונים? על אילו צרכים עונות ההצעות שבמודעות?

- **ההצעה:** למכירה במושב יחידת משק הכוללת לול ובית בן 4 חדרים. _____
- **הצרכים:** פרנסה, חיים בסביבה שקטה, הרחק מהעיר ומזיהום האוויר. _____
- **ההצעה:** _____
- **הצרכים:** _____
- **ההצעה:** _____
- **הצרכים:** _____
- **ההצעה:** _____
- **הצרכים:** _____

3. **סיירו:** בשכונה שבה אתם מתגוררים ובדקו אילו סוגי מבנים קיימים בשכונה. לגבי כל סוג של מבנים ציינו את השימוש שעושים בו:

השימוש	סוג המבנים
	בית ספר
	בית כנסת

מוגש לתלמידי הדרום באהבה

4. מתוך הרשימה שערכתם זהו את המבנים הציבוריים ואת המבנים הפרטיים. **סכמו:**
מהם הצרכים שעליהם עונים מבנים ציבוריים ומהם הצרכים שעליהם עונים מבנים פרטיים? (התייחסו לצרכים קיומיים וגם לצרכים חברתיים):

5. **שערו:** מה יכולות להיות הסיבות לכך שהאדם מקים בסביבתו מגוון גדול של מבנים ציבוריים ופרטיים?

6. לרגל חגיגות היובל של היישוב ערכה רונית תחקיר ואספה מידע על בית אחד. בשנת 1923 עמד במקום **צרף** ששימש את החלוצים. בחלקה הגדולה נטעו פרדס. בשנת 1950 במקום הצרף, הוקם בלב הפרדס בית חד-קומתי עם גג רעפים אדום. בשנת 1990 נבנו על שטח הבית והפרדס שהקיף אותו שלושה בניינים בני 9 קומות. **שערו:** האם הצרף שנבנה בשנת 1923 היה מתאים להיות בית גם בתקופתנו?

שערו: אילו גורמים לדעתכם הביאו לבנייה של בתים רב קומתיים במקום בתים חד-קומתיים במקום?

מוגש לתלמידי הדרום באהבה

7. נסו לתאר כיצד נראה כיום היישוב שבו מצוי היה הבית שרונית חקרה? תוכלו לכתוב, לצייר או לערוך מצגת.

8. רונית ישבה ליד החלון והתבוננה בקן הצופית שהיה תלוי על ענף דקיק אל מול חלונה. היא חשבה בליבה: "האם במשך השנים גם הקינים של הצופית השתנו כמו הבית שאותו חקרתי?". (בספריה תוכלו למשל לחפש בספר שפורסם לפני שנים רבות תמונה של קן של צופית ולבדוק האם מאז השתנה הקן) השיבו לרונית:

9. [הנדל](#), [החשופית](#) (חילזון ללא קונכיה) [והטחבית](#) מתקיימים מזה אלפי שנים, דורות על דורות, מתחת לאבן. אומר הנדל לשכניו: "כבר נמאס לי להתגורר במקום האפל הזה. יש לי צורך לצאת למקום מואר, מקום אחר!". משיבה לו הטחבית: "גם אני כבר לא נהנית מן המקום הלח והטחוב הזה...". מתפלאת עליהם החשופית שאינה מבינה על מה הם מדברים ואומרת: "טוב לי כאן במקום המוצל, הלח והמוגן הזה. אתם בכלל לא יודעים מה מחכה לכם שם, מעל לאבן!"

- מה לא הגיוני בסיפור?
- מה הגיוני בסיפור?
- האם הייתם מקבלים את דעתם של הנדל וטחבית? איזו עיצה הייתם מציעים להם?
- מה דעתכם על התשובה של החשופית?

מוגש לתלמידי הדרום באהבה

האם יש לכם צורך במידע?

*פנו לאמקורות מידע שונים.
תוכלו גם לציין בחוקרות "אנחנו לא
למד", "לוקחים את המים בידיים",
"נשמט מתחת לראשנו", "נושא בוצר"
מסדרת מה"ט לאיכות הסביבה*

10. מיום ליום גדלים

ומתרחבים מקומות

היישוב של האדם. כמעט

בכל יישוב רואים בנייה של

בתים, מוסדות ציבור,

מפעלים וכבישים.

אילו השפעות יש לבניית ישובים על מרכיבי הסביבה החיים (צמחים ובעלי-חיים
שבסביבה) ועל מרכיבי הסביבה הדוממים (האוויר, מקורות מים, הקרקע ועוד)?

אפשר גם אחרת: העלו רעיונות כיצד אפשר לבנות ישובים מבלי לפגוע בסביבה?

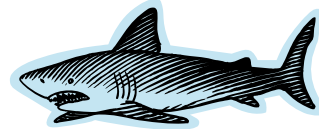
מוגש לתלמידי הדרום באהבה

סוף מעשה במחשבה תחילה...

אומר הנשר: "אלי הם כבר הגיעו..."

אומר הכריש: "יום אחד הם עוד יעברו דירה אל תוך הים...
הם מסוגלים לבנות עיר מתחת למים"

אומר דוב הקרח: "אם הם ימשיכו לבנות בקצב כזה, הם
עלולים להגיע גם אל הסביבה שלי!"

אילו החיות היו מבינות, איזו תשובה הייתם נותנים להם?
התייחסו בתשובתכם לחשיבות שיש לשמירה על מרכיבי הסביבה הטבעית והמלאכותית כאחד.
